

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

Aquest número 10 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

“El Burro”

Un company d'armes literàries, de penes i fatigues periodístiques—D. Abad de Santillán—ens anuncia, en carta que acabem de rebre d'Amèrica, la propera aparició o, millor dit, reparació d'“El Burro”.

“El Burro” és aquell cèlebre setmanari anticlerical de Buenos Aires, que tots o la majoria de vosaltres coneixieu.

Bona memòria, memòria excel·lent, és la que servem encara d'aquell enyorat “Burro”.

Va realitzar “El Burro”, a l'Argentina i a tota l'Amèrica del Sud, la tasca evangèlica que LA CAMPANA DE GRACIA ha portat a cap a Catalunya, i la gegantina labor que va emprendre el gran Nakens a Madrid.

“El Burro” fou batejat així en homenatge seus dubte als italians immigrants a les terres de Colom i en record de “L'Asino” romà, de l'inoblidable Guido Podrecca.

L'Asino è il popolo utile, paziente e bastonato escriu Podrecca a la capçalera del seu pamflet setmanal.

I les petjades de “L'Asino” les seguí sempre el seu confrare i germà bonaerenc.

“L'Asino” desfanatitzà Itàlia, i “El Burro” ha descatoilitzat i descristianitzat o descretinitzat Amèrica.

Com “El Motín” també, a Espanya, es proposà “El Burro” moralitzar el clergat i la religió d'ultramar, i gairebé ho aconseguí.

A Amèrica la clerecia no és model de bons costums a tot arreu.

A un condeixeble meu de seminari, que arribà a cantar missa i s'embarcà per al nou món, que anà allà a convertir indis, el matà, a Texas, un marit que el trobà al llit convertint la seva dona.

Sense donar-li temps per a deixar els llençols, el furiós Otello li descarregà el winchester i li allotjà una lliura de plom entre pit i espatlla, i envià després com a trofeu victoriós la sotana al convent d'on procedia aquell “pater”, que no ho volia ésser sols de nom.

Es veu que “El Burro” no arribava als Estats Units.

Si les dones casades de Texas haguessin llegit “El Burro”, l'amiga del meu condeixeble no s'hagués enamorat del seu confessor.

No hagués tastat el fruit prohibit, o haguera cercat, fora de l'Església, on divertir-se.

I ara potser no tindria el remordiment d'haver facturat un sacerdot per a l'infern, on n'hi deu haver tants, que ja no saben on posar-los.

Només per a evitar que es perdin tants pares que no ho són de família, que si de

La malaltia de la pesseta

—Com està, doctor?
—Molt greu.

Prèdica

—No us queixeu de la misèria. Penseu que aquest món és una vall de llàgrimes i que una mica d'abstinença és bo pel cos i per l'ànima.

cas ho són solament de fills desconeguts o no reconeguts, convé que al nou Continent reaparegui “El Burro”.

En relació a les altres campanyes o quixotesques aventures del mateix simpàtic animal, sembla que la d'ara, que és la quarta, superarà per tots conceptes a les altres.

Caricatures, articles, epigrames, col·laboracions i correspondències internacionals, riure i barrilla a dojo, de tot us donarà “El Burro” per dos xavos.

I, a més, hi escriuran grans plomes d'Espanya i la petita d'un servidor vostre. Que més voleu?

ANGEL SAMBLANCAT

Dignitat cívica

Els fets ocorreguts recentment a Galícia han posat de manifest que, en certs llocs d'Espanya, encara hi resten ciutadans amb dignitat.

Els funestos servidors de la passada dictadura, que, en un país de sensibilitat cívica més desenrotllada que el nostre, haurien quedat inhabilitats a perpetuïtat per a tota actuació pública, i que si algun dia brilla ací la justícia, hauran de respondre de les terribles acusacions que damunt ells pesen; s'han acollit sota les runes de la U. M. N., i, amb un cinisme sublevant, s'ofereixen a “salvar” novament la nació, realitzant amb aquest fi una sèrie d'actes de propaganda amb vistes a les properes eleccions, en les quals, si no els manca l'ajut “providencial”, és possible que algun d'ells surti elegit.

Malgrat d'haver-se obstaculitzat la divulgació dels afers relatius a la concessió de monopolis i altres “negocis”, molt productius per segons qui, però tan desastrosos per l'economia nacional, que no es recorda una situació tan precària com la present; el poble, que sols coneix d'una manera imprecisa la realitat dels fets, n'endevina llur magnitud. Fets aquests susceptibles, per ells sols, si no s'haguessin comès altres malfetes tant o més vituperables, a determinar, ultra el puniment de tot els culpables, l'enderrocament del règim en què succeïren.

Però ja que de moment no es pot fer justícia, l'oposar-se per tots els mitjans possibles als intents de ressorgiment d'aquesta gent, és el deure de tot bon ciutadà i de tot bon liberal.

Els successos de Galícia són, doncs, un alt exemple per a la resta d'Espanya, que hauria de fer-se solidària d'aquesta campanya de depuració nacional iniciada pels gallecs i que, per la nostra part, ens cal tenir ben present per a obrar en conseqüència en l'esdevenir.

EUGENI PONS

El míting de Belles Arts

Fèia anys que no es veia, a Barcelona, una demostració ciutadana de la grandiositat de la celebrada diumenge a Belles Arts.

Dubtem que mai se n'hagin vistes gaires, ací, de les proporcions de l'esmentat acte.

Nosaltres, de més imponent que aquest, solament n'hem presenciat un, a l'Albert Hall, de Londres.

Pel nombre dels concurrents, pel foc i la bellesa dels discursos, per l'entusiasme i la correcció de la multitud, en tots els que hi prenguérem part o hi fèrem cap, quedarà un record inesborrable de diada tan magnífica.

El míting prengué el caràcter d'un plebiscit, però d'un plebiscit una mica més sincer que el famós de Primo de Rivera, que tingué tot l'aspecte d'una farsa.

Això volien o desitjaven els organitzadors que fos el míting de Belles Arts, un plebiscit en favor de l'amnistia social, i això fou.

Ara el govern, en aquest cas concret, ja coneix la voluntat del poble de Barcelona, de tota Catalunya podríem més ben dir.

Catalunya vol que En Macià torni del seu exili, que Shum sigui alliberat, que tots els treballadors que són a l'ergástula per delictes de caràcter polític o social siguin reintegrats a la vida civil.

Hi va haver, en caure el dictador de memòria malastruga, amnistia pels militars de totes les armes, i ningú no deixà d'alegrar-se'n.

Es va indultar els de Garraf i alguns altres companys de causa, i tots ho celebràrem també.

Manca ara un acte de clemència en favor dels obrers.

¿No es tindrà o farà aquest gest de bondat i de magnanimitat?

Per ésser els que resten a l'ergástula els més humils, ¿pagaran les culpes de tots?

Això, amics, no pot ésser. No pot ésser i no deu ésser.

DOS ACTES

AL TEATRE DEL BOSCH

Un bon nombre de socis antics del "Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria" i bastant públic interessat en aquest afer, varen omplir, diumenge passat, el teatre de Gràcia, on el President de l'entitat proscrita explicà minuciosament l'enormitat comesa per la dictadura a la dependència catalana.

Amb dades reals, que no permeten dubte, basant-se tan sols en documents, el company Casals va desgranar, un per un, tots els fets que precediren el lliurament sense capitulació del Casal als dirigents de R. O.; i, fent una història del que era el Centre abans de 1923, va donar a conèixer l'interès que existia per part dels qui governaren, d'ensorrar d'una vegada aquell fogar de pairalisme arreladíssim que tancaven aquelles parets.

Tots els qui manaven, sense excepció, disfrutaven d'aquest interès i, posant-se d'acord amb elements forasters, varen tancar la reputació del Centre.

La clausura, els motius aduïts, registres, detencions, Milans del Bosch, Anido, Delegat Regi, lloguers que els cobraren, canvis de juntes de les seccions, cartes de citació, coaccions, juntes generals atacant a trets i apagant llums, reforma total d'estatuts sense votació, expulsions, petició d'adhesió al règim dèspota, tot ha passat per davant nostre amb pulcritud de detalls i sense afegir-hi una paraula de més. Es llegia la veritat; des d'aleshores tots sabien què havia fet la dictadura amb els socis antics del Centre, amb detalls irrefusables que no podran ésser desmentits per la gent d'ara, malgrat que vulguin omplir tot el seu insultador butlletí.

I després, una acció de gràcies a tots els qui han fet l'actual campanya en pro del Centre.

L'amic Casals, l'únic president del "Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria", fou llargament ovacionat, i va recollir l'ofrena pel Centre dels nostres amors, no per ell...

A BELLES ARTS

Amb un ple a vessar, els oradors del míting celebrat al palau del Saló de Sant Joan donaren començ a l'acte organitzat en pro dels reclusos polítics i exiliats que, després de mig any d'haver mort la dictadura, encara no han obtingut la llibertat ni els és permès el retorn.

No citarem noms, tots els que hi prengueren part varen atacar rodonament el règim de Primo, Anido, Bosch i parentela, i feren un cant a la llibertat, la formosa llibertat que, si és envejada pels que corren tranquil·lament pel carrer, més ho és pels pobres que resten reixes endins i fronteres enllà.

El públic subratllava amb caloroses ovacions els moments culminants dels discursos,

i per tot es respirava un aire de desig fraternal. Tothom convenia que les paraules injustes que no seran concedides amnisties, no són acceptables. El poble, representat pels milers d'homes que hi havia a Belles Arts el darrer diumenge, per boca dels seus guiadors i capdavanters, demanava justícia i clamava, callant, per una àmplia amnistia que retorni la pau als esperits i la llibertat, la santa llibertat, als germans el delictes dels quals podria bé discutir-se.

Nosaltres, liberals, republicans, pensem com el poble. Volem llibertat pels empresonats, l'hem demanada cinquanta vegades, i cinquanta d'altres, si és precís, la demanarem. Què hi fa que hi hagi qui ens la negui? Hi ha homes amb una pedra per cor. Són els que no han estat mai perseguïts per la mal anomenada justícia; són els que, des d'un càrrec elevat no giren els ulls cap a les misèries d'aquest món; són ells els que diuen que ja n'hi ha prou.

Però no n'hi ha prou, no. Com el poble al palau de Belles Arts, LA CAMPANA DE GRÀCIA demana altra vegada Amnistia i Llibertat pels empresonats socials, pels exiliats, i per tots aquells germans nostres que, un dia rera l'altre, veuen pondre's el sol des de les cel·les d'una presó o rera les muntanyes de les nostres fronteres.

PRO-PRESOS POLITICS I SOCIALS

El gran festival del pres, de la Premsa d'esquerra de Catalunya

Després de la reunió celebrada dies enrera per la Premsa d'Esquerra de Catalunya, a convocatòria de "La Rambla", a la qual assistiren "La Publicitat", "La Nau", "L'Esquella", LA CAMPANA, "L'Opinió", "Trellall", "La Batalla", "La Terra", "Acción", etc., etc., hom treballa activament en l'organització del gran festival Pro-presos polítics i socials, conegut ja pel "Festival del Pres".

Tant el Comitè d'Honor, format per J. Sunyol, Lluís Companys i Antoni López, com el Comitè Executiu, que presideix el mestre Fontbernat, han anat portant endavant la realització de la idea i han procurat donar-li totes les proporcions d'un esdeveniment per la ciutat de Barcelona.

S'ha acordat ja com a data definitiva per la celebració del Festival del Pres el dijous, dia 2 d'octubre, a la nit, en el gran Teatre Olympia, cedit gentilment i desinteressadament per l'Empresa.

De moment podem anunciar que participarà en el Festival del Pres, una gran massa coral de més d'un milaner d'executants, formada pels cors "La Violeta de Clavé" i "Catalunya Nova", i pels orfeons "Atlàntida", "Llevant", "Badaloní", "Roser" i "Barcelonès", sota la direcció del mestre Josep Fontbernat.

Encara, i per no allargar massa aquesta nota, podem dir que el Comitè ha rebut l'adhesió de notabilíssimes figures artístiques, la cooperació de les quals en el Festival del Pres representarà un veritable esdeveniment per al públic de Catalunya, que, sens dubte, emplenarà, el 2 d'octubre, la vasta sala del Teatre Olympia.

En edicions successives anirem donant nous detalls del Festival del Pres en preparació.

Les vagues d'aquests dies

Solidaritzant-se amb els obrers del "Foment d'Obres i Construccions", que, com és sabut, vaguen fa dies, dilluns d'aquesta setmana, diverses comissions recorregueren les obres i tallers per a fer extensiva la vaga a tot el ram dit de la construcció. Dimarts fou bastant extensa, i dimecres tot el ram havia plegat. Per referències se sabia que, de no solucionar-se aviat aquest assumpte, anirien a la vaga, també, bon nombre d'obres d'altres oficis i branques, per a fer-se solidaris de l'actitud dels seus companys.

Foren practicades algunes detencions, algunes de les quals es deixaren sense efecte i altres encara subsisteixen.

Les negociacions entaulades per diversos sectors amb el fi de solucionar el conflicte i el que es tem s'inicià d'un moment a l'altre, han resultat, fins ara, infructuoses.

INTENCIONS

DOS FETS LLASTIMOSOS

Vui remarcar dos fets ocorreguts darrerament: l'un el dia onze pels volts de l'estàtua a Casanova, i l'altre, el catorze, al míting de Belles Arts. Els dos em semblen francament llastimosos, produïts per un llastimós estat d'incivilitat.

No he pogut ésser testimoni d'aquests fets, com hauria estat el meu desig, per trobar-me aquells dies fora de Barcelona. Però les referències que en tinc, les persones que m'han informat, em mereixen tot el crèdit.

Heu-vos ací els fets:

El dia onze d'aquest mes, com sap tothom, honoràrem—a mitges i en col·laboració amb la policia—la memòria gloriosa d'En Rafael de Casanova.

El governador—estava en el seu dret—prohibí que anessin en corporació a dur flors al monument; prohibí igualment que hom fes grups a la placeta o als voltants del monument.

Ara bé, ultra la policia, molt nombrosa, hi havien—estacionats al peu del monument i pels voltants—grups de la "Unió Monàrquica", del "Grup Alfonso", de partidaris del pobre doctor Albiñana.

Estaven aquests individus en el seu dret? Creiem que no. Creiem que si hom no deixava formar grups als uns, tampoc no s'ha de deixar formar grups als altres. L'autoritat s'ha de bastar amb les forces de policia i no ha d'admetre intrusions que no serveixen més que per a excitar, amb la seva presència, el disgust i el descontent del ciutadà digne.

Però no és això el més important; el més important és que hom diu que les portes de les escales de tots aquells voltants estaven tancades. Per ordre de l'autoritat? Si era per ordre de l'autoritat, no hi tenim res a dir, no ens toca altre remei que callar.

Però si era per ordre dels amos de les cases, és una demostració d'incivilitat i d'inhumanitat. Es deixava el poble al carrer, i el carrer, amb les portes tancades, adquiria l'aspecte d'un parany.

Les portes tancades—no en senyal de dol,

La situació actual

Copiem d'"El Noticiero", diari que no és pas sospitos:

"Al recibir esta tarde—la del passat dimarts 16—, el gobernador civil, a los representantes de la Prensa, dijo:

—Facultado por el gobierno, no levanto la previa censura para la Prensa en la provincia de Barcelona."

I també copiem del mateix diari del mateix dia:

"El señor Caixés—nou alcalde de Reus—, inmediatamente que hubo tomado posesión de su cargo, llamó a los periodistas a su despacho y, después de saludarles afectuosamente y ofrecerles, anunció que quedaba suprimida la censura para la Prensa."

Quan s'acabarà aquest abús dels segells d'Exposició?

Encara no l'hem pagat prou cara, l'Exposició? Encara ens han de prendre més el pèl?

No ens interessa per res la salut del senyor Cambó, milionari.

Ens interessa la salut del poble, que mor de fam.

Ens creïem que Ramiro de Maeztu—la pepa pseudo-filosòfica que la dictadura envià d'ambaixador a l'Argentina—era mort. Però veïem que no, que encara vol fer el viu.

Ara, però, no li valdrà.

sinó en senyal de por—volien dir: Ja els poden pelar, ja els poden escarmentar, ja poden castigar la seva gosadia, que no podran amagar-se enlloc.

I potser molts amos d'aquelles cases eren catalanistes, catalanistes molt amics de la sardana, les quatre barres, els tortells del forn de Sant Jaume, els Jordiets i les Nuris, però també molt enemics del poble. Però què cal confessar una cosa: en el catalanisme hi ha molt element burgès, i la burgesia catalana—bones proves n'ha donat sempre en tots els conflictes socials—és la més infecta, la més odiosa, la més incivil del món.

L'altre fet és el següent: el passat diumenge, mentre parlava Roxira i Virgili, unes veus del públic l'interromperen. "Política, no!" "Política, no!" — clamaven aquestes veus.

I això és una altra demostració d'incivilitat. Més trista aquesta, per nosaltres, perquè partia del poble.

Per què política, no? Per què aquest odi estúpid a la política? Política, no, vol dir tupinada, negoci brut, vot pagat, recomanació, conxorxa. Per culpa d'aquest desgraciadíssim apoliticisme ha estat possible la dictadura que ens ha posat en ridícul davant de tot el món civilitzat. Obrerisme vol dir, també, política: política de llibertat i de justícia.

No podem deixar de fer política, no podem odiar la política. Sobretot en aquestes circumstàncies. En aquestes circumstàncies, quan l'enemic fa política, n'hem de fer nosaltres també. Lo contrari és lliurar-se a l'enemic—el capital, el burgès, el clergue—, lligats de peus i mans.

Política, sí. Política, sempre. Però una política honesta, digna, intel·ligent.

Penseu que aquest crit de "Política, no", pot proferir-lo un inconscient. Però penseu també que gairebé sempre el profereix un malintencionat, un enemic del poble, amb el desig de desviar el poble, de vulnerar-lo, d'anullar-lo.

Lluís CAPDEVILA

Si voleu que els reclusos polítics i socials continuïn a la presó; si voleu que cada dos per tres hi hagi més gent engarjolada; si voleu estar sempre abocats a una nova dictadura; si voleu tenir sempre l'esglai de veure suspeses les vostres garanties individuals; si voleu no veure mai resolt el problema de Catalunya, ni el de les Finances, ni el de l'Estat en general, no actuen en política.

Es la manera de què els que manen no se'n moguin mai.

Correu de l'Estranger

UN "PRONUNCIAMIENTO" MES

El cop de força—el "pronunciamento", paraula que ha passat a tots els idiomes per a designar la usurpació del poder públic per un militar audaç—del general Uriburu ha posat de relleu el primitivisme polític de les nacions sud-americanes.

Es d'estranyar, però, aquest primitivisme? No, no és d'estranyar gens ni mica, si pensem que la nació colonitzadora d'aquelles terres d'ultramar fou Espanya. I les terres d'Espanya són precisament les terres clàssiques del "pronunciamento", el qual és el mecanisme polític més primitiu conegut.

Observeu que els Estats Units, que entraren a la civilització sota la direcció d'Anglaterra, han assolit, en política, un grau enviable.

Molts, molts dels països que hom ha pretès d'anomenar d'hispano-amèrica amb un terme no pas universalment acceptat, estan en mans d'un general qualsevol.

En els pobles políticament cultes, en canvi, els generals fan la seva feina, confinats a les casernes, i res més. Així s'esdevé, per exemple, en països com els Estats Units, Anglaterra, França, Bèlgica, Holanda, Suïssa...

Són països en els quals els ciutadans, conscients dels seus deures i dels seus drets, fan materialment impossibles els cops de força com els de Primo, com els dels Gómez i Pérez i Machados, com ara el del general Uriburu a l'Argentina.

Es, en canvi, en països en els quals el poble crida "vivan las cadenas" i aplaudeix un "Deseado" abjecte qualsevol, en els quals una plutocràcia reaccionària i vergonyant aplaudeix i felicita el més grotesc dels dictadors; és en pobles així, diem, on les llibertats públiques estan a mercè d'un as d'espases.

LA CRISI ECONOMICA DE LA REPUBLICA NORD-AMERICANA

ALGRAT de tots els comunicats oficials, la gran república americana passa per una crisi molt greu.

Com obeint a un mot d'ordre, totes les classes productores dels Estats Units intensifiquen, l'endemà de la guerra, tota la producció del país d'una manera extraordinària. El país restà aviat saturat.

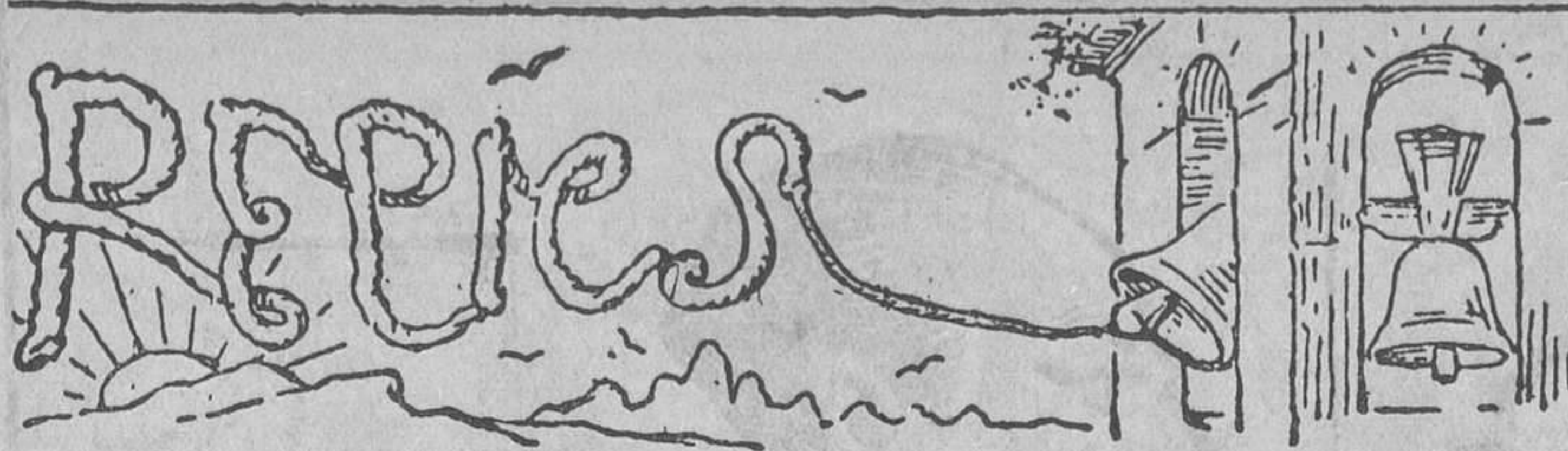
Aleshores, els industrials i els comerciants es llançaren a la conquesta dels mercats estrangers. Però, com era d'esperar, els industrials i els comerciants d'Europa i d'altres bandes, van unir-se contra la terrible invasió, i les tarifes de duanes de la majoria dels Estats foren reforçades fortament.

De primer, els Estats Units van poder defensar-se en bones condicions. Però, més tard, les primeres matèries i els productes agrícoles van sofrir una gran depressió. Després la depressió va estendre's a tots els mercats, a tots els productes del comerç i de la indústria. Ara, la situació ha empitjorat encara, i ha esdevingut seriosament crítica.

El nombre d'obrers sense feina creix cada dia més, i tota la crisi, en general, repercuteix en la situació governamental. El partit republicà, que en la persona del president Hoover dirigeix la política del país, n'ha sofert talment les conseqüències, que si ara tinguessin lloc eleccions generals, la victòria seria absoluta, definitiva, pels demòcrates.

El president Hoover tracta de posar remei a la situació. Però, què pot fer? Els Estats Units no poden vendre dins el país, perquè de molt temps ha estat saturat; no poden tampoc vendre a l'estranger, perquè per represàlies, les tarifes de duanes són gairebé prohibitives.

La crisi, doncs, no té eixida. És per això que revesteix un caràcter de tanta gravetat com al principi assenyàvem.

UNA LAPIDA I UN COMENTARI

A la plaça de la Constitució de Sevilla, des-sota la làpida que commemora la Constitució del 76, fou posada una inscripció que deia:

"La Constitució del 76 morí el 13 de setembre de 1923."

Creiem que el desconegut autor de l'epitafi es quedava ben curt. En realitat, el 13 de setembre de 1923 no va morir res. I els infel·lits usurpadors de les llibertats públiques no foren pas unes àguiles homicides, ans uns ocellots mocius que es nodrien de carn morta.

La corrupció era el seu element indispensable.

TOT SIGUI PER LA NORMALITAT!...

El senyor Sangro i Ros de Olano tenia intrigat tot el país amb l'anunci del seu famós carnet.

La gent lliberal de la Península, tenint en compte sobretot l'història del ministre, m'estava certament escamada. Quantes vegades—i amb raó—no havia exterioritzat la seva mal·fiança!

Amb quin estirabot deuria sortir el senyor Sangro?

Ara ja ho sabem! L'estirabot s'ha fet públic.

Per tenir vot caldrà treure el carnet, per treure el carnet, caldrà tenir la cèdula.

De quan ençà ha d'ésser obligatòria la cèdula, per a votar?

D'ençà que el senyor Sangro ha descobert que per aquest mitjà una gran part de les masses d'esquerra quedarà sense vot.

En protestem!
I cal que en protesti tota la gent sincerament lliberal i democràtica.

D'AIXO EN DIUEN DIPLOMACIA

Les execucions de Trieste, amb l'agregant d'aquella felicitació a l'escamot feixista d'execució, ha tacat, una vegada més, amb la sang d'uns màrtirs, un règim d'oprobri.

Creieu que aquell que es diu el representant de la justícia divina a la terra ha pronunciat uns mots de censura o s'ha mantingut, almenys, en un silenci de reprovació?

No. Mussolini ha anunciat que canviaria la festa nacional d'Itàlia del 20 de setembre, data de la rendició de l'exèrcit pontifici, per una altra, commemorativa del Tractat de Laterà.

I el Sant Pare ha manifestat la seva satisfacció al cap del govern.

Es un "flirt" admirable i exemplar.

SENYALS DE MAL TEMPS

Vagues a Sant Sebastià, a Barcelona; escàndols i disturbis a Galícia, provocats per la barra dels de la U. M. N.; persecucions a Balaguer; atropells a Borges Blanques; el rei rebent el doctor Albiñana, que és el "mèdic a palos" de la reacció; incidents a Vilanova i a Badalona.

No us diu res, tot això? Prepareu-vos i esteu previnguts, que s'acosta mal temps.

BALLAR AL SO QUE TOQUEN

Josep Pla ha parlat, des de "La Voz de Catalunya" i en la forma humorística de costum, de les dictadures darrerament caigudes a Sudamèrica: o sigui la de Leguía i la d'Irigoyen.

Home, per l'amor de Déu, senyor Pla! Ens creïem que era més viu. Que no ho veu que a "La Voz de Catalunya" no se'n pot parlar, de dictadura? Que no ho veu, que algú pot tornar-se vermell? Que no ho veu, que hi ha roba estesa?

COM A GALICIA

A Linares ha donat un míting l'ex-ministre de la dictadura—que encara no és a f. p. del tot—i propagandista de la còmica Unió Monàrquica Nacional, senyor Yanguas. Ha donat un míting i un trist espectacle.

Hi ha hagut garrotades.

Es veu que a tot arreu els reben igual.

I quan vinguin a Barcelona? Com els reben?

QUE N'ES D'ESTRANY!

Llegim que a Madrid en una moixiganga organitzada per la U. M. N., ha parlat un tal Ramiro de Maeztu, conegut per la seva reverencialitat al diner, al clericalisme i a la tirania.

Ha parlat? Diuen que ha parlat? Que n'és d'estrany! Ens creïem que certs animals no parlaven.

UNA BESTIESA

I ara que parlem d'animals. El flamant duc de Maura i amic de Cambó ha dit a un periodista que "nadie puede asumir conscientemente la responsabilidad de incorporarse al republicanismo."

Això és una manifesta bestiesa, sobretot si hom recorda que el flamant duc té un germà que s'ha declarat republicà.

PARAULES D'ALCALA ZAMORA

A Tenerife, Alcalá Zamora ha dit que "la dictadura sigue igual. El presidente juró el cargo con uniforme de comandante de alabarderos. En el encasillado de algunas provincias, Bugallal figura al lado de Calvo Sotelo; Alhucemas, junto a Guadalupe; Romanones, junto a Yanguas."

Sí, vaja: és el retorn a la normalitat.

ANDREU NIN

Després d'una llarga estada a Rússia és de retorn a Barcelona el nostre estimat amic el publicista Andreu Nin.

Benvingut.

LA VAGA

La vaga s'estén cada dia més, s'estén com una taca d'oli.

No cal que ens enganyem: la cosa no s'arranja com alguns voldrien.

LA CENSURA

A tot arreu d'Espanya ha estat treta la censura menys a Barcelona.

Per què? Es que Barcelona és una colònia? Es que no tenim els mateixos drets?

FESTIVAL PRO-EMPRESONATS

Aquell festival que organitzat per "La Rambla", fa dies se'n venia parlant, sembla que tindrà lloc el dijous dia 2 d'octubre, al teatre Olympia.

Cal que els lectors dels nostres setmanaris, sense mancar-n'hi ni un, hi vagin.

AVUI FOS, I DEMA FESTA

Diu que Martínez Anido ha sol·licitat permís per passar una anyada a l'estranger.

Es veu que no vol ésser ací en el temps de les castanyes.

De totes maneres, que marxi i no torni.

LA UNIO CATALANISTA

Ha estat aixecada la clausura que pesava sobre aquesta societat.

El bo del cas és que al govern civil no figura cap dada ordenant la seva clausura, malgrat d'haver-la portada a cap un dels representants de la dictadura a Barcelona.

Cada dia en sabrem de noves.

PELS RECLUSOS

Avui fa vuit dies, Reus va donar un míting pro-empresonats. ¿Per què no segueixen aquest exemple totes les ciutats, viles i pobles de Catalunya?

Potser seria l'única manera que la dictadura recordés l'afer que apassiona a tots i a tothom.

COMMEMORACIO

Els "pupins" han celebrat l'aniversari del 13 de setembre de 1923.

Nosaltres els hauriem obligat a fer ball... de bastons. Rebony, com haurien saltat!

Espurnes de la setmana

¿Es que no és hora d'organitzar la Lliga dels Drets de l'home?

***

Sembla que s'ha posat de moda el dur tots els greuges periodístics al jutjat. Això té els seus avantatges i els seus riscos. Nosaltres optem per un entremig. Cal dur al jutjat els homes amb els quals s'és irreconciliablement enemics i als quals es creu d'una categoria moral tan baixa, que discutir o barallar-se amb ells, és fer-los un honor. Aquesta mena de gent, processats, estan millor.

***

Ha fet una certa impressió la llista de candidats que varem donar, la setmana passada. A tots els pobles condemnats a tenir un candidat de la U. M. N., sembla que els hagi vingut al damunt una nuvolada de llogosta o la filloxera.

***

Ja sabeu que el problema de les subsistències està al mig del carrer?

***

El senyor comte de Güell pot ésser un home molt divertit i adhuc una bona persona; ço que ja no pot ésser, és Alcalde de Barcelona.

***

La vaga es va estenent. Ho comprenem massa.

***

Els obrers deuen pensar ben bé en el moment que han d'escollir per al mot de lluita.

Nosaltres no hem pas de barrejar-nos-hi, però cal tenir present sempre el perill d'una nova Dictadura. Si es veuen amb cor de poder-la deturar, que es llencin endavant; si no s'hi veuen amb cor, que s'hi pensin. No sigui que tornem a estar, set anys més, sotmesos al silenci i a la indignitat.

***

Això no vol pas dir que reculin o que admetin una derrota.

Vol dir que s'aferrin ben bé a la rera-guarda per a no haver de recular més tard.

***

Les eleccions seran un mercadeig infecte de consciències i de voluntats.

Pobles de Catalunya! Penseu que la venda dels vostres vots fa possible la no existència d'una veritable representació parlamentària, i aquesta fa possible els cops d'Estat i l'assalt de les vostres hisendes.

Penseu amb el que heu patit en els set anys indignes de Dictadura, i no vulgueu guanyar, per un vot, el que us costarà, més tard, el vostre pa.

Qui ven el seu vot, no fa mai cap bon negoci.

***

El guany ínim del vot el perd en dignitat i en interessos.

***

No n'hi ha prou de voler. Cal saber exigir.

***

És inútil que certes gents cridin. Brams d'ase no puguen al cel. Encara que siguin de catòlics.

***

¿Aviat podrem començar a exigir els comptes de l'Exposició?

***

Les responsabilitats les han començat a fer efectives a Galícia.

És així com es comença.

***

Abans que el pa, és la dignitat de l'home.

***

No hi ha dret a dir dictador al President Irigoyen.

Qui ho és, és el que, servint-se d'unes armes que li va donar el país per a la seva defensa, se n'aprofita per a fer-les servir a benefici de la seva personalitat. Si no és un dictador, el que ha de fer, és posar-n'hi un altre al seu lloc, i deixar governar als que tenen el sufragi popular.

***

Dictadors!!!

Entreviu d'actualitat

—I a vostè no el preocupa, Sr. Esteve, això de la vaga?
 —I ca, home, no veu que jo tallo cupons, i a més confio molt en el nostre gran alcalde, que és home de gran tàctica.

Bucòlica

—On aneu, tan ben acompanyat?
 —Sí; miri; preparant les eleccions.

Quan el país pugui ésser responsable, s'haurà de cercar el mitjà de liquidar la possibilitat dels Cops d'Estat.

***

La revolució és lícita quan dona un pas endavant; no mai, quan endarrereix la vida d'un poble en dos segles.

***

La veritat és l'esquer amb què es vol atrapar els periodistes disposats a dir-la.

***

Davant del perill de perdre la llibertat, deuen unir-se tots els homes d'esquerra.

***

Els comunistes catalans fan mal fet d'oblidar que, davant del cop d'Estat de Noske, els comunistes alemanys s'ajuntaren

amb els partits burgesos, per evitar una dictadura que els hauria anorreat totalment.

***

Ja sabem que els comunistes no estan pas per la lluita política, sinó per la lluita de classes; però, perquè aquesta sigui possible, es deu poder plantejar; i amb Dictadura no els ha estat pas possible plantejar-la; i això que han tingut set anys per fer-ho.

Cal col·laborar a un fet que democratitzi el país, i els doni espai per a la seva propaganda. No creiem pas que trobin millor l'estat d'Itàlia, on no els deixen respirar, que el de França, on treballen i fan propaganda, amb molta més llibertat que al país de Mussolini.

No volem pas que ajudeu els republicans a que pugin al Poder. Compreuem que els comunistes els han de combatre, en tant que classe. El que volem és que ens ajudin a establir un mitjà de poder fer totes les propagandes polítiques i socials que calgui; i això, mentre duri el que ara hi ha, no ho tindran ni ells ni nosaltres.

***

S'acosta la data del trasllat de nínxol d'Ignasi Iglésies.

Cal que el poble de Barcelona no deixi d'anar darrera el cadàver del poeta dels humils.

ARENYS DE MUNT

Als qui ens plau de comprovar la presència de l'esperit de justícia i sinceritat en els diversos aspectes en què pot manifestar-se l'actuació dels homes, ens indigna de veure com el suspecte sector oportunista —cada unitat del qual empra sistemàticament la indefinible i eixorca denominació d'"independent" amb la finalitat inconfessable de resoldre la defensa dels interessos particulars— deixa al marge de tota consideració la importància i la responsabilitat dels actuals moments i fa irrupció en el camp polític, sense cap justificació prèvia. Ens referim precisament a la celebració de la conferència donada, el passat diumenge, pel secretari de "Joventut" de la Lliga, de Barcelona, en la sala d'espectacles "El Siglo", d'aquesta vila, organitzada per uns individus políticament anònims que s'han presentat, amb una temperatura impròpia del temps present, com a "Joventut Regionalista".

Nosaltres, que bregarem sempre en defensa de la veritat i exigim que cadascú vagi a la lluita esgrimint armes de pertinença lícita, hem de denunciar — malgrat de professar unes idees polítiques bon tros distanciades de l'ideari mantingut per la Lliga — que els homes que en aquesta localitat han ostentat tothora la representació genuïna d'aquella agrupació no tenen res a veure amb l'acte celebrat, i que, per tant — i l'absència de definició ho afirma —, no pot tractar-se d'altra cosa que d'una expropiació barroera d'aquests eters "independents", els quals, amb llur complexió elàstica, saben adaptar-se a qualque posició circumstancial, per tal d'assegurar la supervivència de la seva política de caixa endins, i que actualment s'han emparat en el subterfugi de fer actuar quatre joves poc cauts que, pel que es veu, ignoren que — ara més que mai — tota organització política, mal que sigui gestada dins un ambient local, per a l'actuació pública, ha d'anar precedida d'un preàmbul explicatiu essencialment concís.

La presidència de l'acte al qual ens referim, ve a donar-nos la raó amb una eloqüència aclaparadora.

JOSEP M.ª FERRALL

J. M. (Blanes).—La vostra carta no és publicable.

J. C. (Sabadell).—Ha passat l'oportunitat.

"Volney" (Calonge).—Massa llarg, i tampoc passaria.

J. V. (Can Baró).—No creiem lloc oportú el nostre setmanari per a publicar aquestes denúncies.

J. M. (Blanes).—Quan un té la convicció que defensa causes nobles, estima els elogis, però els refusa sempre.

P. E. P. (Reus).—Anirà la vostra carta.

J. O. (Argentona).—D'escàs interès.

J. V. —En torn de publicació, si no hi intervé la censura.

X. (Sant Vicents de Castellet).—De la gent que no dona la cara, no volem saber-ne res.

J. S. (Agramunt).—Massa llarg, amic. Disposem de molt poc espai per aquesta secció.

E. P. —En torn de publicació.

E. P. (Capellades).—La vostra carta és massa llarga. Fixeu-vos que sempre exigim un límit.

J. R. P. (Balsareny).—En cartera.

S. M. —Bé; anirà.

"Atzavara".—Igual.

J. M. F. —Igual.

V. R. B. —Massa llarg. Escurceu-ho a la meitat, i torneu-ho a enviar.

E. P. —Quina mala ànima, escriure aquesta paraula amb "h"!

J. B. (Pineda).—Varen córrer massa, i no l'han tret.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

Imp. "La Campana", Om. 8, Barcelona